

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ БІОСТАТИСТИКИ В УКРАЇНСЬКИХ І ЗАКОРДОННИХ ЖУРНАЛАХ ТА ПРИ ПРОВЕДЕННІ КЛІНІЧНОГО АУДИТУ

Т.Г. Гутор, А.Б. Зіменковський, Р.Р. Сліпецький

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів, Україна

Мета. Порівняльний аналіз використання методів біостатистики, які застосовуються при виконанні наукових робіт в Україні та у світі.

Матеріали і методи. Проведено аналіз статистичних методів, які були використані за останні 5 років при написанні статей у 6-ти українських журналах, 3 з яких віднесено до категорії «А» та 3 до категорії «Б» у галузі медичних наук згідно Реєстру наукових видань України МОН України. Отримана інформація була співставлена з даними англomовних видань, які входять до баз даних Scopus та WoS, а також з методами, які використовуються при проведенні клінічного аудиту згідно методології The Healthcare Quality Improvement Partnership.

Результати та обговорення. Найчастішою методикою, яка використовується в високоцитованих англomовних виданнях є аналіз потужності (Power Analysis), який в українських виданнях практично не застосовується. Частка опису даних у вигляді медіани та перцентилів, а також використання методів непараметричної статистики також суттєво домінує у закордонних виданнях, а також при проведенні статистичної оцінки якості медичної допомоги згідно методології клінічного аудиту. Третьою суттєвою відмінністю була більша частота використання методів множинних порівнянь при оцінці вірогідності різниці у трьох та більше групах.

Висновки. Інтеграція вітчизняної науки в світовий інформаційний простір потребує використання сучасних методів біостатистики згідно принципів доказової медицини. Навчання принципам доказової медицини, сучасних біостатистичних методів в медичних закладах вищої освіти має здійснюватися на додипломному та післядипломному (для аспірантів) рівнях відповідно до освітніх програм. Важливим є популяризація використання в Україні достовірних біостатистичних методів при оцінці якості медичної допомоги та при проведенні наукових досліджень.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКИ СЕЗОННОГО ГРИПУ

Кий-Кокарева В.Г., В.І. Колесник

Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро, Україна

Мета. Метою цього дослідження є визначення соціально-економічної ефективності вакцинопрофілактики сезонного грипу на підставі аналізу захворюваності із тимчасової втрати працездатності (ЗТВП) та фінансової вигоди даного профілактичного заходу.

Матеріали і методи. Дослідження включало збір і аналіз інформації щодо ЗТВП та прямих і непрямих витрат на лікування грипу порівняно з вакцинопрофілактикою у закладі охорони здоров'я (ЗОЗ) протягом 2017-2020 років (три епідемічні сезони). Для оцінки наслідків вакцинопрофілактики проводився аналіз показників ЗТВП, використовувалися індекс та коефіцієнт протиепідемічної ефективності. Економічний ефект визначався на підставі методу витрати – вигода із застосування алгоритму аналізу у вигляді «дерева рішень». Інформаційною базою для аналізу слугувала обліково-звітна і фінансово-економічна документація ЗОЗ.

Результати та обговорення. При аналізі ЗТВП на грип за період спостереження виявлено, що усі досліджені показники захворюваності (число випадків на 100 працюючих; число днів на 100 працюючих; середня тривалість випадку) були статистично значущо меншими у прищеплених порівняно з невакцинованими ($p < 0,001$). Відвернена кількість випадків ЗТВП на грип за останній рік спостереження (2019-2020 рр.) склала 11,07 (95% ДІ 6,68-15,46) на 100 працюючих; днів – 96,23 (95% ДІ 81,86-110,60) на 100 працюючих. Індекс протиепідемічної ефективності за час дослідження зріс на 2,37 (95% ДІ 1,95-2,79), коефіцієнт протиепідемічної ефективності – на 15,16% (95% ДІ 11,17-18,01).

Висновки. Економічна ефективність вакцинації 69,44% працюючих за один епідемічний сезон (2019-2020 рр.) склала загалом 248 976 грн. або 494 грн. (56%) вигоди на одного працівника. В результаті дослідження була доведена висока медико-соціальна та економічна ефективність вакцинопрофілактики у ЗОЗ.